

Reserver

Beskrivelse af reserver
i Aarhus Kommune
Budget 2023-2026

Indhold

Reserver i Endeligt budget 2023	3
Ressourcer	3
Reservebeløb - drift	3
Hovedkonto: Overførsel - øvrige	4
Hovedkonto: Service – øvrige	4
Hovedkonto: Service - Lov- og cirkulæreprogrammet	9
Hovedkonto: Løn og pension	10
Hovedkonto: Finansiering	10
Reservebeløb - anlæg	10
Anlægsreserver og projekt	11

Reserver i Endeligt budget 2023

Reserven omfatter beløb, som ikke er praktiske eller hensigtsmæssige at placere på sektorernes konti.

Principielt bør alle udgifter og indtægter budgetteres på de konti, som vedrører det formål, de hører ind under. Ved budgetlægningen er det ikke altid muligt eller hensigtsmæssigt at placere beløbene på de bevillingskonti, som de vedrører.

Da både reservebeløb og deres formål varierer fra år til år, er reservebeløb samlet i en sektor.

Reservebeløb, der vedrører overførelsesindkomster, er optaget på de kontonumre, som Indenrigs- og Boligministeriet har anvist til formålet. Dette er sket, for at nettoudgifterne budgetteres korrekt ved opgørelsen af serviceudgifterne i Aarhus Kommune.

For de reservebeløb, der entydigt kan henføres til en bestemt sektor, henvises til den pågældende sektor for en beskrivelse af de gældende målsætninger, lovgivninger og bindinger.

Ressourcer

Sektorens budget for 2022-2026:

1.000 kr.	KB 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Nettodriftsudgifter	65.916	287.736	-72.491	-146.165	-231.184
Nettoanlægsudgifter	-222.223	-358.719	925.714	728.501	713.012

*Budget 2022 er opgivet i 2022-priser, mens tallene i budgetperioden er i 2023-priser

Af tabellen ses, at der i budgetperioden er merudgifter på nettodriften i 2023. Udgifterne falder hen over årene, hvilket bl.a. skyldes en reserve fra 2024 og frem til fællesbidraget, som er en generel rammereduktion på 0,375%, der fordeles til afdelingerne hvert år. Endvidere skyldes det indarbejdelsen af mindreudgifter på 25.000 kr. årligt fra 2024 som følge af en effektivisering ved at samle ejendomsområdet.

Nettoanlægsudgifterne varierer mellem budgetårene. De væsentligste poster er byggemodning og salg af de bynære havnearealer, pladsbehov på daginstitutionsområdet, infrastruktur- og byudviklingsprojekter samt Investeringsplanen 2024-33.

Reservebeløb - drift

De budgetterede reservebeløb til drift fordeler sig på følgende hovedkonti:

Hovedkonti på driftsafsnittet for 2022 til 2026:

1.000 kr.	KB 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Overførsel - øvrige	39.698	51.430	0	0	0
Overførsler - lovændringer	0	0	0	0	0
Service - øvrige	16.708	215.141	-78.356	-152.030	-237.049
Service - lovændringer	4.049	3.757	3.757	3.757	3.757
Løn og pension	5.461	5.608	5.608	5.608	5.608
Finansiering	0	11.800	-3.500	-3.500	-3.500
Udenfor Service	0	0	0	0	0
Reservebeløb i alt	65.916	287.736	-72.491	-146.165	-231.184

*Budget 2022 er opgivet i 2022-priser (P0), mens tallene i budgetperioden er i 2023-priser (P2)

I de følgende afsnit vil ovenstående beløb på hovedkontiene på driftsafsnittet blive nærmere specificeret for årene 2023-2026.

Hovedkonto: Overførsel - øvrige

1.000 kr.	KB 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Generel overførselsreserve	39.698	51.430	0	0	0
Reservebeløb i alt	39.698	51.450	0	0	0

*Budget 2022 er opgivet i 2022-priser (P0), mens tallene i budgetperioden er i 2023-priser (P2)

Generel overførselsreserve - XG-9200001109-15030

I budgettet for 2023-2026 er der budgetlagt med en generel overførselsreserve på 51 mio. kr. i 2023. Den fremkommer på baggrund af følgende forudsætninger:

Der er i budgettet budgetteret med en udvikling i overførselsudgifterne fra 2021 til 2023, som er 81 mio. kr. lavere end den vækst, som KL og regeringen har forventet i forbindelse med indgåelsen af økonomiaftalen for 2023. Merudgiftsreserven oprettes til imødegåelse af enten en negativ midtvejsregulering af overførselsudgifterne i 2023 eller til imødegåelse af merudgifter på overførselsområdet i løbet af 2023.

På reserven korrigeres for det andet med virkningerne af nye/justerede investeringsmodeller på beskæftigelsesområdet, som de blev vedtaget i B2022. Hertil kommer besparelser på overførsler i de igangværende projekter, der er igangsat af den sociale investeringsfond. Da disse endnu ikke indgår i et regnskab, skal der korrigeres særskilt herfor. Dette svarer til 30 mio. kr. i 2023.

Hovedkonto: Service – øvrige

1.000 kr.	KB 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Reservation af serviceramme	-5.266	142.960	0	0	0
Fald i dagplejeprocenten	0	0	853	1.706	2.559
Investeringsmodel sundhedsområdet	3.920	3.210	3.210	3.210	3.210
Afledt drift vedr. trafikcentral	0	3.732	3.732	3.732	3.732
Fællesbidrag	0	0	-53.770	-108.398	-162.597

1.000 kr.	KB 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Plejhjem til socialt udsatte	2.036	7.207	7.207	7.207	7.207
Skovrejsning på kommunal jord	407	836	1.254	1.673	0
Styrkelse af erhvervsuddannelser	2.545	1.307	1.307	0	0
Fælles campusmiljøer	10.090	5.227	5.227	0	0
Uddannelse og beskæftigelse	1.527	784	784	0	0
International vuggestue	1.450	1.489	0	0	0
Kompensation for klimaafgift (indtægt)	0	-3.625	-2.780	-2.780	-2.780
Rekruttering (LCP64)	0	1.362	0	0	0
Prisskøn naturgas og el	0	-14.256	-14.381	-14.381	-14.381
Ejendomsområdet (FONL2))	0	0	-25.000	-50.000	-75.000
Merudgifter til ukrainere	0	79.651	0	0	0
Forventet efterregulering for gas/el 2021-2022	0	-20.744	0	0	0
Initiativer mod mistrivsel	0	5.000	5.000	5.000	0
Skolernes brug af selvejende idrætshaller	0	1.000	1.000	1.000	1.000
Tilskud til sagsbehandling af VE-anlæg	0	0	-12.000	0	0
Reservebeløb i alt	16.708	215.141	-78.356	-152.030	-237.049

*Budget 2022 er opgivet i 2022-priser (P0), mens tallene i budgetperioden er i 2023-priser (P2)

Reservation af serviceramme - XG-9200002109-14120

Der er afsat en ikke-finansieret reserve til serviceudgifter, som svarer til, at Aarhus Kommune samlet set budgetterer serviceudgifterne på niveau med den ramme til serviceudgifter, som KL har fordelt til Aarhus Kommune.

Ved forventet regnskab 2023 vurderes behovet for en afsatte reserve på baggrund af det forventede samlede forbrug af serviceudgifter i 2023.

Faldende dagplejeprocent - XG-9200002109-15010

Igennem en længere årrække har andelen af 0-2-årige, der passes i dagplejen, været faldende. I Budget 2015 blev der budgetteret med, at 13 % af de 0-2-årige passes i dagplejen. I Budget 2018 blev denne andel på baggrund af regnskabsresultatet reduceret til 10%, hvilket er fastholdt i Budget 2021. Da der forventes et fortsat fald, er reserven også optaget i 2022 og frem. Reservens genberegnes i forbindelse med budget 2024 med udgangspunkt i den nyeste dagplejeprocent. Baggrunden er, at pasning i institution er dyrere end pasning i dagplejen, og derfor skal reserven dække de forventede merudgifter hertil.

Midlerne udmøntes årligt i forbindelse med Afdelingernes Budget samtidigt med, at budgetmodellerne på området opdateres. Udmøntningen sker ud fra en konkret vurdering af den stedfundne udvikling i andelen af børn, der passes i dagplejen. Såfremt dagplejeprocenten ikke udvikler sig som forventet, vil mer-/mindreudgifterne forbundet hermed indgå i kommunens råderum.

Investeringsmodel sundhedsområdet - XG-9200002109-17150

I 2018 blev den kommunale medfinansiering på sundhedsområdet ændret, så den stiger for de 0-2-årige og for ældre på +65 år. Kommunen intensiverede derfor sin indsats for disse to målgrupper og etablerede bl.a. en investeringsmodel på området. Den blev permanentgjort fra 2023 via indstillingen "Opfølgning på investeringsmodeller 2021" (byrådsmødet 27. april 2022). Restbeløbet på 3,2 mio. kr. årligt skyldes, at indsatsen til

Familieiværksætterne i Børn og Unge er finansieret på anden vis, og derfor kan disse midler bruges på investeringer på sundhedsområdet.

Afledt drift vedr. trafikcentral - XG-9200002109-20050

I budgetforliget 2020 er der afsat midler til etablering af en trafikcentral, der skal sikre bedre udnyttelse af kapaciteten i vej-nettet i Aarhus. De afsatte midler (3,7 mio. årligt) til drift af Intelligente transportsystemer (ITS) og trafikcentral udmøntes i en indstilling fra Teknik og Miljø, som snart forventes fremsendt til byrådet.

Fællesbidrag - XG-9200002109-21130

I budget 2021 blev finansieringsbidraget fjernet og erstattet af et mindre fællesbidrag på 0,375 % årligt. Fællesbidragets 2023-niveau er udmøntet ved Afdelingernes budget for 2023. De øvrige trin udmøntes de følgende år på samme måde.

Plejhjem til socialt udsatte - XG-9200002109-21140

PitStop har vist sig som et godt tilbud for hjemløse efter hospitalsindlæggelse. Det drives i et samarbejde mellem Røde Kors, Sundhed og Omsorg samt Sociale Forhold og Beskæftigelse med en blanding af professionelle og frivillige medarbejdere. Et tilbud til udsatte ældre kunne placeres i sammenhæng med PitStop, og drives af afdelingerne. Dette vil skulle aftales med PitStop. Der er i budget 2021 afsat 1 mio. kr. årligt, som skal dække merudgifterne for borgere i målgruppen. Det skal altså suppleres af bidrag fra afdelingerne, og kan gradvist udbygges i takt med, at det lykkes at fastholde sårbare borgere. Ved Budget 2022 blev det vedtaget at udbygge tilbuddet og ligeledes give midler til anlæg (indgår ikke på driftsreserven). Der er givet yderligere 6 mio. kr. årligt fra 2023 og frem.

Midlerne forventes udmøntet til afdelingerne, når byrådet har godkendt udmøntningsaftalen via en indstilling. Det vurderes i denne forbindelse, om driftsmidlerne først bruges fra 2024.

Skovrejsning på kommunal jord - XG-9200002109-21150

I budgetforliget for 2020 blev der afsat 2 mio. kr. ekstra pr. år til at understøtte skovrejsningsprojekter, gerne sammen med virksomheder og organisationer. Som et bidrag til at sikre ambitionerne om etablering af 8.000 ha skov inden 2030 blev der i Budget 2021 besluttet, at man også udnytter de muligheder, der ligger i at omdanne op til 400 ha kommunale, bortforpagtede lavtliggende landbrugsarealer til skove. Her kan det ofte gå hurtigere end dér, hvor man skal forhandle med private lodsejere. Der afsættes på en reserve finansiering til eventuel nedskrivning af indtægtskrav på bortforpagtede jorde på 0,4 mio. kr. årligt i 2022 stigende til 1,6 mio. kr. årligt i 2025. Det faktiske behov herfor vurderes løbende.

Styrkelse af erhvervsuddannelser - XG-9200002109-21160

Reserven er en del af erhvervspakken fra budgetforliget for 2021, hvor der er afsat 1,25 mio. kr. i hvert af årene 2021 til 2024. Midlerne på i alt 5 mio. kr. anvendes til drift af et 10. klassecenter på AARHUS TECH.

Fælles campusmiljø - XG-9200002109-21170

I budgetforliget for 2021 blev der afsat 20 mio. kr. (5 mio. kr. årligt) til at arbejde med etablering af fælles, attraktive og innovative campusmiljøer for erhvervsuddannelserne efter aftale med erhvervsskolerne og andre relevante partnere. Det forventes, at midlerne bliver udmøntet i 2023 og 2024. Det forventes fortsat, at alle midlerne skal bruges.

Uddannelse og beskæftigelse - XG-9200002109-21190

I budgetforliget 2021 blev der afsat 1,25 mio. kr. årligt i den fireårige budgetperiode til styrkelse af virksomhedernes arbejde i forhold til uddannelse og beskæftigelse. 0,5 mio. kr. årligt er udmøntet ved forventet regnskab 2021 til Borgmesterens Afdeling til en dimittend-indsats, hvorefter der er 0,78 mio. kr. tilbage.

International vuggestue - XG-9200002109-22080

I budgetforliget for 2021 besluttede byrådet at oprette en international vuggestue med engelsk som hovedsprog. For at sikre, at vuggestuen kan tage ikke-dansksprogede børn fra internationale familier ind med kort varsel, er det nødvendigt at holde institutionen ude af opfyldelse af den almindelige pladsgaranti. Da der er usikkerhed om størrelsen af behovet for engelsksprogede pladser, og hvor hurtigt institutionen kan fyldes op, blev der afsat en underskudsgaranti på 1,45 mio. kr. i 2022 og 2023, så intentionen med vuggestuen kan indfris. Tilbuddet evalueres første gang i efteråret 2022, og først derefter kan behovet for underskudsgarantien blive vurderet.

Kompensation for klimaafgift - XG-9200002109-23020

Byrådet vedtog i april 2022 en indstilling om skyggepriser og klimaafgift på dele af kommunens indkøb. Afgifterne på fødevarer tilbageføres afdelingerne forlods, så afdelingerne på forhånd modtager det forventede afgiftsbeløb, der for perioden 1. september 2022 til 1. december 2023 er estimeret til 2,87 mio. kr.

Udgifterne til den forlods kompensation forventes finansieret af den løbende indtægt fra klimaafgiften på fødevarerne, som afdelingerne løbende betaler. Denne indtægtsreserve er optaget hertil. Når indtægterne fra klimaafgiften er realiseret, nulstilles indtægtsreserven.

Rekruttering - XG-9200002109-23100

Manglen på arbejdskraft er et af de vilde problemer, som kommunen står overfor. I budgetforliget for 2023 blev der afsat 1,4 mio. kr. i 2023 til videreuddannelse af social- og sundhedshjælpere og -assistenter samt til eventuelle midlertidige løntillæg. Midlerne kommer fra en tilbagebetaling af VEU-opsparring, som indgik i årets lov- og cirkulæreprogram De opsparede midler fra 2020-2022 tilføres reserven ved forventet regnskab 2022.

Reserven udmøntes, når byrådet har vedtaget en kommende indstilling fra Sundhed og Omsorg og Sociale Forhold og Beskæftigelse om udmøntningen af de samlede midler.

Prisskøn for naturgas og el - XG-9200002109-23120

Prisfremskrivningen af kommunernes økonomi beregnes på baggrund af nettoprisindekset, hvori der bl.a. indgår udviklingen i priser på el og naturgas. I netop disse udgifter – el og naturgas – opleves der store udgiftsstigninger fra 2021 til 2022, hvilket også afspejles i prisforudsætningerne fra Økonomiaftalen, men stigningen opleves ikke i Aarhus Kommune, dels på grund af en fastprisaftale på el, dels på grund af ganske få gasfyr i opvarmningen. Derfor er fremskrivningen af disse udgifter ekstraordinært taget ud af den beregnede prisfremskrivning for prisudviklingen i 2021 til 2022 til magistratsafdelingerne og er i stedet anvendt til finansiering af det samlede budgetforslag.

Reserven udmøntes ved regnskabet for 2022.

Ejendomsområdet - XG-9200002109-23130

I budgetforliget for 2023 blev det besluttet at omorganisere og samle ejendomsområdet med sigte på en rationel organisering og med fokus på at høste de forudsatte gevinster på området med 25 mio. kr. i 2024, 50 mio. kr. i 2025, 75 mio. kr. i 2026 og 100 mio. kr. i 2027 og efterfølgende år.

Teknik og Miljø og Borgmesterens Afdeling udarbejder forud for budgetlægningen for 2024 et konkret forslag til organisering af et samlet ejendomsområde samt til organisering af arbejdet med at sikre øget samlokalisering og samdrift. De økonomiske gevinster skal primært hentes via driftsbesparelser (billigere drift og drift af færre kvadratmeter), servicefællesskaber og ændret og mere samlet organisering af ejendomsområdet.

Merudgifter til ukrainere - XG-9200002109-23150

Byrådet valgte at foretage budgetlægningen for 2023 med udgangspunkt i valg af statsgaranti til budgettering af skatter og generelle tilskud. I det statsgaranterede befolkningstal indgår der på landsplan, at der pr. 1. januar 2023 er 30.000 ukrainske flygtninge i kommunerne, heraf 1.647 i Aarhus. Disse indgår ikke i den nyeste befolkningsprognose for Aarhus og dermed heller ikke i de aarhusianske udgifter til fx budgetmodellerne. For at opnå balance mellem forudsætningerne i budgettets udgifts- og indtægtsside er der derfor optaget en reserve på 79 mio. kr. i 2023 til finansiering af en efterregulering af budgetmodellerne m.v. Reserven er beregnet som forskellen mellem indtægterne fra bloktilskuddet, henholdsvis med og uden ukrainske flygtninge.

Midlerne udmøntes i forventes regnskab 2023, fx hvis der i budgetmodellerne indgår flere borgere end forventet, eller hvis merudgifterne til ukrainerne generelt viser sig større end den compensation, Aarhus Kommune modtager fra staten.

Forventet efterregulering af priser vedrørende el og naturgas 2021-2022 - XG-9200002109-23160

I forlængelse af forudsætningerne om prisskøn for naturgas og el indebærer pris- og lønskønnet for 2022, som indgik i Økonomiaftalen for 2023, en forudsætning om faldende priser på el og gas. De stigende priser til el og gas fortsatte dog efter Økonomiaftalens indgåelse, og på den baggrund blev der i budget 2023 indarbejdet en korrektion til bloktilskuddet på 20 mio. kr. i 2023 og frem, idet der må forventes en betydelig regulering af 22-priserne i 2023 og frem. Korrektionen på de 20 mio. kr. er i 2023 indarbejdet på reserven, mens det i de efterfølgende år indgår som en korrektion til bloktilskuddet.

Reserven udmøntes ved regnskabet for 2022.

Initiativer mod mistrivsel - XG-9200002109-23210

I budgetforliget for 2023 blev der afsat 3 mio. kr. årligt i 2023-2025 til initiativer, der er målrettet til at modvirke mistrivsel med særligt fokus på unge 15-25-årige.

Beløbet udmøntes til afdelingerne i 1. halvår af 2023 på baggrund af et oplæg, der fremsendes af Direktørgruppen.

Skolernes brug af selvejende idrætsanlæg - XG-9200002109-23220

I budgetforliget for 2023 er der afsat et årligt beløb på 1 mio. kr. til skolernes brug af selvejende idrætsanlæg. Kultur og Borgerservice, Børn og Unge samt Borgmesterens Afdeling udarbejder en konkret model herfor i løbet af 1. kvartal 2023, hvorefter beløbet kan udmøntes til afdelingerne.

Tilskud til sagsbehandling af VE-anlæg - XG-9200002109-23230

I budgetforliget for 2023 blev det besluttet at afsætte ekstra ressourcer til sagsbehandling af VE-anlæg i Teknik og Miljø. En del af finansieringen hertil kommer fra en statslig pulje (fra Aftale om et mere grønt og sikkert Danmark) på i alt 12 mio. kr. Idet midlerne ikke er fordelt til kommunerne endnu, afsættes der foreløbigt en indtægtsreserve på et tilsvarende beløb.

Hovedkonto: Service - Lov- og cirkulæreprogrammet

1.000 kr.	KB 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Vederlagsfri tandpleje (L160)	4.049	1.757	1.757	1.757	1.757
Initiativer i sundhedsreformen	0	2.000	2.000	2.000	2.000
Reservebeløb i alt	4.049	3.757	3.757	3.757	3.757

*Budget 2022 er opgivet i 2022-priser (P0), mens tallene i budgetperioden er i 2023-priser (P2)

Vederlagsfri tandpleje - XG-9200002209-21220

Midler fra lov- og cirkulæreprogrammet 2021, pkt. 22: Folketinget har vedtaget en ændring af sundhedsloven m.v. som forpligter kommunerne til at etablere et vederlagsfrit tilbud om tandpleje til socialt udsatte, som vanskeligt eller slet ikke kan benytte de eksisterende tandplejetilbud. Det vederlagsfrie tilbud omfatter akut tandbehandling forstået som behandling, der afhjælper smerte, infektion, hævelse, skade eller anden akut tilstand. Kommunen *kan* desuden efter en konkret vurdering tilbyde borgeren yderligere funktionsopbyggende behandling.

En del af midlerne blev udmøntet i den supplerende regnskabsindstilling 2020. Det blev i den forbindelse besluttet, at de resterende midler bliver på reserven, og at der hvert andet år i forbindelse med den generelle evaluering af tandplejeområdet økonomi følges op på, om der er tilstrækkelige midler til Socialtandplejen, eller om der skal udmøntes flere. Første opfølgning sker ved regnskab 2022.

Initiativer i sundhedsreformen - XG-9200002209-23570

Midler fra lov- og cirkulæreprogrammet 2023, pkt. 57: I forbindelse med Sundhedsreformen er det aftalt, at en national kvalitetsplan skal skabe en mere ensartet kvalitet af de nære sundhedstilbud og bidrage til en omstilling af sundhedsvæsenet ved at nytænke tilbud til borgere med fx kronisk sygdom, så mere kan løftes lokalt og i eget hjem. Regeringen vil fremsætte et lovforslag om indførelsen af en national kvalitetsplan for det nære sundhedsvæsen.

De første indsatsområder i kvalitetsplanen er de kommunale akutfunktioner, der revideres i 2022, og kvalitetspakke for patientrettede forebyggelsestilbud for borgere med kroniske sygdomme, som udarbejdes i 2023. Bloktilskuddet opjusteres som konsekvens heraf med 35 mio. kr. i 2022, 208,2 mio. kr. i 2023, 208,9 mio. kr. i 2024 og 210,1 mio. kr. i 2025. Profilen er stigende op til et niveau på 230 mio. kr. (22-pl) i 2029.

Hovedkonto: Løn og pension

1.000 kr.	KB 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Lærere fra den lukkede gruppe	5.461	5.608	5.608	5.608	5.608
Reservebeløb i alt	5.461	5.608	5.608	5.608	5.608

*Budget 2022 er opgivet i 2022-priser (P0), mens tallene i budgetperioden er i 2023-priser (P2)

Lærere fra den lukkede gruppe - XG-9200003109-02031

Reserve til dækning af merudgifter til pensionsbidrag, når der ansættes overenskomstansatte fremfor tjenestemandsansatte, idet tjenestemandsansatte ikke får pension som del af deres løn, hvilket overenskomstansatte gør. Reserven dækker dermed det pensionsbidrag, som overenskomstansatte, der erstatter tjenestemandsansatte, skal modtage.

Beløbet på reserven budgetteres på baggrund af den faktiske afgang blandt tjenestemænd i gruppen i Børn og Unge. Børn og Unge tilvejebringer data, så reserven kan periodiseres. Genberegning af reserven vil ske i forbindelse med regnskab 2022.

Hovedkonto: Finansiering

1.000 kr.	KB 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
International skole	0	15.300	0	0	0
Bedre data	0	-3.500	-3.500	-3.500	-3.500
Reservebeløb i alt	0	-17.799	-17.799	-17.799	-17.799

*Budget 2022 er opgivet i 2022-priser (P0), mens tallene i budgetperioden er i 2023-priser (P2)

International skole - XG-9200004109-21020

Der er i forbindelse med budget 2021 og Investeringsplanen 2024-2033 afsat i alt 20 mio. kr. til medfinansiering via lån til ombygningen af Aarhus International School på Dalgas Avenue, så bygningerne bliver tidssvarende. Beløbene afsat i budget 2021 supplerede en tidligere bevilling fra 2015 på 10 mio. kr. Beløbene er henholdsvis afsat på drifts- og anlægsreserven.

Bedre data - XG-9200004109-23010

I budgetforliget 2023 besluttede byrådet at styrke byggesagsbehandlingen, og en del af dette blev finansieret af en del af de nettogevinster fra datakvalitetsprogrammet, der opnås ved at rette fejlregistreringer i BBR-registret. Det forventes således, at der vil komme flere indtægter fra ejendomsskatter m.v., når byggesagsbehandlingen styrkes.

Reservebeløb - anlæg

Foruden driftsreserver er der også afsat anlægsreserver. Anlægsreserverne vedrører primært opsparring til større infrastrukturprojekter som letbanen, Marselistunnelen og MOVE (mobilitets- og vejfonden), byudviklingsprojekter som de bynære havnearealer, Sydhavns kvarteret og Godsbanen, nettoudgifter til pladsbehov og lokaleprogram, indskud i Landsbyggefonden

med mere. Herudover er Aarhus Kommunes investeringsplan 2024-2033 optaget på anlægsreserven.

Anlægsreserver og projekt

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Trafikløsning på havnen (XA-8919000309)			541.012	247.300	99.713
Investeringer i fremtiden (XA-8919000509)	3.229		16.137		
Bynære havnearealer (XA-8919000809)	12.223	67.589	-135.924	-184.275	109.357
Merindtægt ved ejendomssalg (XA-8919001109)	-24.057	-31.189	-31.189		
Godsbanearbejdet (XA-8919003209)	21.542	14.997	-43.821	-108.385	15.966
Forstærket indsats byudvikling (10+10) (XA-8919004304)	-6.337	-16.623	126		4.971
Pladsbehov/lokaleprogram (XA-8919004515)	7.653		15.075		
Mobilitets- og vejfond (XA-8919005515)	-53.397	-84.834	-84.834	-84.834	-279.227
Bering-Bedervejen (XA-8919005516)			36.157		
THG Anlæg (XA-8919005715)	2.660	-321.294	45.545	-46.931	
Letbanen (XA-8919006115)	39.724	40.518			262.929
Forskydninger Anlæg (XA-8919006315)	-155.455	47.612			
Sydhavnskvarteret (XA-8919006516)	-67.480	-85.962	122.333	33.983	
Filmbyen (XA-8919006616)			10.034		
Lisbjerg (XA-8919006917)	-39.412	1.763	-47.414	33.852	-157.907
Byudviklingskontoen (XA-8919007019)	23.696		67.551	155.285	85.094
Anlægsforskydning B2023 - Grundsalg (XA-8919007122)			1.243	85.994	
Salg af Skæring Planteskole (XA-8919010017)			-48.790		
Skoletilbud Gellerup Toveshøj Bispehaven (XA-8919010419)	12.018				-212.491
Aftale om udsatte boligområder (XA-8919010519)	1.589	-19.361	7.329		
Dok1, reserve til evt. dækningsafgift (XA-8919010719)			2.135		
Res til Grundkøb, Sydhavnen og boliger (XA-8919010819)		4.084	7.953		
Tangkrogen - Betaling vedr Udbud (XA-8919011021)				-2.058	
Trafikcentral og ITS (XA-8919020019)		20.893			
Fremkommelighed på Ringvejen (XA-8919020219)			3.072		
Udvidelse af Torshøjvej (XA-8919020319)			9.001		
Arresøvej - Entreprøreheden (XA-8919027021)	-2.254	-29.111	-71.471	-39.372	
Skoler - IP 2024-33 (XA-8919031020)	1.441		-2.896	99.248	58.749
Dagtilbud - IP 2024-33 (XA-8919032020)	2.185	-1	1.863	54.606	93.228
Ældreområdet - IP 2024-33 (XA-8919033020)			9.263		21.028
Socialområdet - IP 2024-33 (XA-8919034020)			21.133	21.028	132.565
Kultur- og fritidsområdet - IP 2024-33 (XA-8919035020)			40.530	26.759	92.377
Klimaområdet - IP 2024-33 (XA-8919037020)			12.229	43.969	77.244
Trafikal infrastruktur - IP 2024-33 (XA-8919038020)			147.318	256.455	157.819
Velfærd i lokalområder - IP 2024-33 (XA-8919039020)	-1.790		250.176	95.714	45.284
Buffer IP - 2024-33 (XA-8919039520)					81.314
Natur- og skovfond - Vilde Aarhus (XA-8919040021)			15.045	20.165	
Plejhjem til socialt udsatte (MSB/MSO) (XA-8919041021)			4.794		
AARHUS Tech - 10 klasse center (XA-8919042022)		2.200			
Cykelstier og tryk i trafikken (XA-8919043022)				20.000	

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Idrætfaciliteter på Aarhus Ø (XA-8919044022)					25.000
Velfældsteknologi (XA-8919045022)		10.000			
Sundhedstårn (XA-8919046022)			5.000		
Idræts- og kulturfaciliteter på THG (XA-8919047022)		20.000			
Reservebeløb i alt	-222.223	-358.719	925.714	728.501	713.012

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

Nedenfor beskrives de enkelte anlægsreserver i Budget 2023-2026

Trafikløsning på havnen (XA-8919000309)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Trafikløsning- Marselis Boulevard – opsparring (XA-8919000309-00010)			195.396	247.300	99.713
Trafikløsning- Marselis Boulevard – opsparring tidligere år (XA-8919000309-00040)			345.616		
Reservebeløb i alt	0	0	541.012	247.300	99.713

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

Byrådet tiltrådte den 17. december 1997 "Handlingsplan i tilknytning til Masterplanen". Som beskrevet i handlingsplanen blev der påbegyndt en opsparring fra 1999 til den planlagte kommunale andel af en lukket tunnel på Marselis Boulevard på strækningen fra havnen til vest for Skanderborgvej.

Byrådet har den 8. oktober 2008 vedtaget indstillingen "Projekterings-bevilling for igangsætning af anlægsprojekt for forbedret vejforbindelse til Aarhus Havn – tunnel under Marselis Boulevard og Adolph Meyers Vej samt udvidelse af Åhavevej". Af indstillingen fremgår det, at den kommunale opsparring videreføres til 2015.

I december 2011 blev der indgået en aftale om at videreføre fastfrysningen af dækningsafgiften til 2020 og derefter nedtrappe den. Den del af provenuet fra dækningsafgiften, som hidtil er gået til letbanen, bidrager indtil til færdiggørelsen af den forbedrede vejforbindelse til Aarhus Havn.

I forbindelse med Anlægsplanen, der blev vedtaget i B2014, afsættes provenuet fra fastfrysningen af dækningsafgiften, bortset fra 2021 og 2022, hvor provenuet indgår i finansieringen af Anlægsplanen, til vejforbindelsen på anlægsreserven. I B2019 blev en ændret aftrapningsprofil for dækningsafgiften vedtaget under forudsætning om, at det samlede proveneru fastholdes uændret til 2028.

Investering i fremtiden (XA-8919000509)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Inv. i fremt., Multimediehus (M4) (XA-8919000509-04040)	3.229				
Inv. i fremt., Lokaleprogram (M5) (XA-8919000509-04050)			16.167		
Reservebeløb i alt	3.229	0	16.167	0	0

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

I investeringsplanen "Investering i fremtiden", der blev vedtaget i B2004, blev der afsat puljer til forskellige projekter. Der er løbende blevet udmøntet fra anlægsreserverne, og der er restbeløb på to puljer vedr.

Multimediehuset/DOKK1 og lokaleprogrammet til udbygning af klasse- og fælleslokaler i folkeskolen under Børn og Unge.

Bynære havnearealer (XA-8919000809)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Byn. havnear., byggemodning (XA-8919000809-06010)		29.892	29.735	30.999	29.825
Byn. havnear., afregn. iht. indg. aft. (XA-8919000809-06030)	15.141	37.697	17.377	25.730	
Byn. havnear., salg af arealer (XA-8919000809-06060)	-2.918		-183.036	-315.848	
Byn. havnarb., Koll Trafik Natur Rekrea (XA-8919000809-06110)				74.845	79.532
Reservebeløb i alt	12.223	67.589	-135.924	-184.275	109.357

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

Udviklingen af Aarhus Ø har været i gang i over 10 år og vil løbe i endnu en årrække. Der er på anlægsreserven tidligere optaget udgiftsrådighedsbeløb til kommende byggemodning og jordkøb mv. samt indtægtsrådighedsbeløb fra kommende salg. Der vil frem til projektets afslutning blive optaget yderligere udgifts- og indtægtsrådighedsbeløb på anlægsreserven til senere udmøntning. Over hele udviklingsprojektets løbetid forudsættes økonomisk balance.

Merindtægt ved ejendomssalg (XA-891901109)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Merindtægt ved ejendomssalg - indt. (XA-8919001109-07010)	-24.057	-31.189	-31.189		
Reservebeløb i alt	-24.057	-31.189	-31.189	0	0

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

Der blev i forbindelse med budgetforligene 2007 og 2008 besluttet at optage en merindtægtsreserve ved salg af kommunale ejendomme. Indtægtskravet bliver gradvist indfriet.

Godsbanearialet (XA-8919003209)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Salg af byggeretter på godsbanearialet (XA-8919003209-12010)	99		-59.787	-127.743	
Godsbanen - Byggemodning (XA-8919003209-12020)		4.971	15.966	15.966	15.966
Godsbanen - Evt. refusion (XA-8919003209-12030)	11.050	10.026			
Godsbanen - Parkeringshus (XA-8919003209-12040)	10.393			3.392	
Reservebeløb i alt	21.542	14.997	-43.821	-108.385	15.966

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

Udviklingen af den nordlige del af Godsbanearialet har været i gang i flere år. Der vil blive udarbejdet en udviklingsplan for den sydlige del af Godsbanearialet, der vil danne grundlag for omdannelsen af de sydlige områder. Der er på anlægsreserven tidligere optaget udgiftsrådighedsbeløb til kommende byggemodning mv. samt indtægtsrådighedsbeløb fra kommende salg. Der vil frem til projektets afslutning blive optaget yderligere udgifts- og indtægtsrådighedsbeløb på anlægsreserven til senere udmøntning. Over hele udviklingsprojektets løbetid forudsættes økonomisk balance.

Forstærket indsats byudvikling (10+10) (XA-8919004304)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Byudvikling - Anlægsreserven (10+10) (XA-8919004304-14010)	9.462	3.782	11.238	11.558	14.043
Byudvikling - Indtægtskrav (10+10) (XA-8919004304-14020)	-15.799	-20.404	-11.112	-11.558	-9.072
Reservebeløb i alt	-6.337	-16.623	126	0	4.971

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægsmålingsprocenter

I Budget 2014 blev indsatsen i regi af Arealudvikling Aarhus opprioriteret med et beløb på 20 mio. kr. årligt (2014-priser). Fra 2021 er det beløb på ca. 11 mio. kr. årligt. Beløbet er afsat som en anlægsreserve, hvorfra der kan ske udmøntning efter beslutning i Magistraten. Udgifterne til opprioriteringen finansieres via modregning i salgsindtægterne fra de pågældende byudviklings- og byomdannelses-områder.

Pladsbehov/lokaleprogram (XA-8919004304)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2024	BO 2026
Pladsbehov/lokaleprogram (XA-8919004515-15010)	7.653		15.201		
Reservebeløb i alt	7.653	0	15.201	0	0

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægsmålingsprocenter

I forbindelse med "Ny anlægsplan for 2014-2023", som blev vedtaget i budget 2014, blev der afsat 139 mio. kr. 2018 og 100 mio. kr. årligt i perioden 2019-2023 i 2014-priser til pladsbehov og lokaleprogram på dagpasnings- og folkeskoleområdet. Beløbet blev afsat efter revurdering af pladsbehov på de to områder. Hvis prognoserne fortsat viser behov for fremrykning af udbygningen, er der givet adgang til at fremrykke beløb på reserven. Hertil kommer, at der i investeringsplanen 2024-2033 er afsat rådighedsbeløb på årligt 65 mio. kr. i 2021-priser, samt et ekstraordinært beløb på 35 mio. kr. til 45 nye 4-gruppers institutioner. Se nedenfor.

Mobilitets- og vejfond (XA-8919005515)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2024	BO 2026
Mobilitets- og vejfond – udgifter (XA-8919005515-15010)	6.825				
Mobilitets- og vejfond – indtægter (XA-8919005515-15020)	-60.221	-84.834	-84.834	-84.834	-279.227
Reservebeløb i alt	-53.397	-84.834	-84.834	-84.834	-279.227

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægsmålingsprocenter

I budgetforliget for 2015 blev det besluttet at oprette en Mobilitets- og vejfond. Mobilitets- og vejfonden har til formål at investere i trafikale infrastruktur, der kan medvirke til at sikre eller øge mobiliteten i og omkring Aarhus. Mobilitet skal forstås bredt og indbefatter alle former for trafikarter, herunder veje, cyklisme, gang, gods og kollektiv trafik. Prioriteringen af fondens midler sker ud fra tanken om "mest mulig mobilitet for pengene" med udgangspunkt i rapporten "Trafik i Aarhus 2030 – Udfordringer og muligheder" og med investeringsmæssigt fokus på grundscenariet i denne rapport.

Midler fra Mobilitets- og vejfonden bliver løbende udmøntet til infrastrukturprojekter.

Mobilitets- og vejfondens årlige midler tilvejebringes via de løbende indtægter, som kommunen realiserer fra tilbagekøbsklausuler fremover. Mobilitets- og vejfondens finansieringsgrundlag fastsættes som udgangspunkt med afsæt i

forudsatte årlige indtægter fra tilbagekøbsklausuler på 50 mio. kr. om året i 2015-priser. I forbindelse med Budget 2018 blev det vurderet, at de årlige indtægter fra tilbagekøbsklausuler vil blive på ca. 78 mio. kr. årligt i 2018-priser.

Prioriterede mobilitetsprojekter kan fremrykkes inden for en ramme på 100 mio. kr.

I forbindelse med Budget 2020 er reserverne for 2022 og 2023 udmøntet til konkrete projekter. I investeringsplanen 2024-2033 er de afsatte midler i perioden 2024-2033 fuldt udmøntet.

Bering-Bedervejen (XA-8919005516)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2024	BO 2026
Finansiering af Beder-Beringvejen (XA-8919005516-17010)			36.157		
Reservebeløb i alt	0	0	36.157	0	0

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

I Budget 2017 besluttede byrådet at igangsætte projekteringen og forberedelse af udbudsfasen med udgangspunkt i den daværende opsparring. Samtidig blev der besluttet at der i forbindelse med Budget 2018 skulle foreligge en finansieringsplan for restfinansieringen, der kunne indgå i budgetdrøftelserne for Budget 2018. I Budget 2018 blev det besluttet at reserve 25 mio. kr. (2018-priser) årligt fra MOVE i perioden 2018 til 2024, samt 20 mio. kr. årligt (2018-priser) fra Infrastruktur reserven i perioden 2020 til 2024. I forbindelse med den supplerende regnskabsindstilling i forbindelse med Regnskab 2019 blev de første reserver til vejprojektet udmøntet.

THG Anlæg (XA-8919005715)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Tage Hansens Gade salgsindtægter (XA-8919005715-15020)		-362.461	-34.011	-99.830	
Byggemodning (XA-8919005715-15030)	2.046	32.625	47.342	28.817	
Byggemodning (risikopulje) (XA-8919005715-15040)	614	8.542	12.453	7.616	
Refusionsudgifter (XA-8919005715-15050)			19.760	16.467	
Reservebeløb i alt	2.660	-321.294	45.545	-46.931	0

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

Kommunen betalte i 2018 Region Midtjylland for Amtssygehusgrunden på Tage-Hansens Gade, hvor der som finansiering tidligere er optaget indtægtsrådighedsbeløb på anlægsreserven fra kommende salg af byggeretter. Der forventes i efteråret 2019 vedtaget en udviklingsplan for Amtssygehusgrunden, hvor der vil blive optaget yderligere rådighedsbeløb på anlægsreserven til eksempelvis byggemodning til senere udmøntning. Over hele udviklingsprojektets løbetid forudsættes økonomisk balance.

Letbanen (XA-8919006115)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
XA-8919006115-15010 (Etape: Lisbjerg skolen - E45)					21.810
XA-8919006115-15020 (Etape: Aarhus Ø - Brabrand)	39.724	40.518			241.119
Reservebeløb i alt	39.724	40.756	0	0	264.475

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

Med åbning af letbanens første etape i 2017 blev den første milepæl i etableringen af et effektivt transportsystem, der skal sikre fremkommelighed og vækst i og omkring Aarhus nået. Etape 1 er dog kun første skridt. Med etape 2 bringes letbanen til Hinnerup, Brabrand og Aarhus Ø.

I Anlægsplan 2014-2023 er der afsat 22,5 mio. kr. årligt (2014-priser) til letbanens etape 1 og efterfølgende etaper.

Byrådet har i august 2015 igangsat VVM-processen for etape 2 og har tidligere afsat midler til dækning af Aarhus Kommunes forventede andel af anlægsudgifterne for strækningen Lisbjerg-E45 og Aarhus Ø-Gellerup.

I budgetforliget for 2016 er der besluttet at afsætte yderligere midler, således etape 2 kan videreføres til Brabrand, og så det bliver muligt at etablere et depotspor.

Hertil kommer en fortsat opsparring på 39 mio. kr. årligt fra 2024 til 2033 afsat i Investeringsplanen 2024-2033. Se evt. beskrivelser af reserven Letbane - etape 2

Forskydninger Anlæg (XA-8919006315)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Forskydninger anlæg (XA-8919006315-15010)	-155.455	47.612			
Resultat i alt	-155.455	47.612	0	0	0

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

Der optages en anlægsreserve i forbindelse med budgettet for at bidrage til at overholde anlægsrammen for kommunerne under ét, der er aftalte i økonomiaftalerne mellem regeringen og KL.

Sydhavns kvarteret (XA-8919006516)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Salgsindtægter (Sydhavns kvarteret) (XA-8919006516-16010)	-127.168	-146.936			-99.415
Byggemodning (Sydhavns kvarteret) (XA-8919006516-16020)	5.086	33.770	28.584	33.983	49.708
Evt. refusion (Sydhavns kvarteret) (XA-8919006516-16030)		5.966			
Generhvervelse mv (Sydhavns kvarteret) (XA-8919006516-16040)	54.602	21.238	93.749	0	49.708
Reservebeløb i alt	-67.480	-85.962	122.333	33.983	1

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

Udviklingen af Sydhavns kvarteret er igangsat, og der er på anlægsreserven tidligere optaget udgiftsrådighedsbeløb til kommende byggemodning mv. samt indtægtsrådighedsbeløb fra kommende salg. Der vil frem til projektets afslutning blive optaget yderligere udgifts- og indtægtsrådighedsbeløb på anlægsreserven til senere udmøntning. Over hele udviklingsprojektets løbetid forudsættes økonomisk balance.

Lisbjerg (XA-8919006917)

1.000 kr. i 2022-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2024	BO 2026
Lisbjerg - Salgsindtægter (XA-8919006917-17010)	-86.813		-57.328	-58.983	-212.578
Lisbjerg - Byggemodning (XA-8919006917-17020)	20.757	1.763		62.867	1.540
Lisbjerg - Byggemodning - Etape 1.1 (XA-8919006917-17021)	8.794				

1.000 kr. i 2022-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2024	BO 2026
Lisbjerg - Byggemodning - Etape 1.2 (XA-8919006917-17022)	1.930				
Lisbjerg - Byggemodning - Etape 1.3 (XA-8919006917-17023)				18.610	
Lisbjerg - Evt. refusion (XA-8919006917-17030)	8.112		6.019	6.193	22.321
Lisbjerg - Generhvervelse mv (XA-8919006917-17040)	7.808		3.895	5.164	30.810
Reservebeløb i alt	-39.412	1.763	-47.414	33.852	-157.907

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

Byrådet har d. 22. august 2018 vedtaget udviklingsplanen for Lisbjerg. Der er allerede foretaget kommunal byggemodning i en del af området, ligesom de første salg er gennemført. Der er på anlægsreserven tidligere optaget udgiftsrådighedsbeløb til kommende byggemodning mv. samt indtægtsrådighedsbeløb fra kommende salg. Der vil frem til projektets afslutning blive optaget yderligere udgifts- og indtægtsrådighedsbeløb på anlægsreserven til senere udmøntning. Over hele udviklingsprojektets løbetid forudsættes økonomisk balance.

Byudviklingskontoen (XA-8919006917)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Byudviklingskontoen (XA-8919007019-19100)	10.231		69.591	97.686	70.685
Byggemodning - Generhvervelsesmidler (XA-8919007019-19010)	5.890			42.918	
Afdelingernes Salg 20% (XA-8919007019-19020)	7.574			2.331	
Grunde til dagtilbud - AP 2024-33 (XA-8919007020-30010)			4.135	6.175	6.175
Grunde til serviceareal MSO - IP 2024-33 (XA-8919007020-30020)			2.058	1.029	2.058
Grunde til serviceareal MSB - IP 2024-33 (XA-8919007020-30030)			1.029		
Merpris udover standard MSB - IP 2024-33 (XA-8919007020-30040)			3.088	2.058	3.088
Idrætsanlæg - AP 2024-33 (XA-8919007020-30050)			3.088	3.088	3.088
Planer i MTM - AP 2024-33 (XA-8919007020-30060)			-15.438		
Reservebeløb i alt	23.696	0	67.551	155.285	85.094

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

Byudviklingskontoens formål er at styrke mulighederne for at tilvejebringe passende fysiske rammer for kommunens leverance af serviceydelser i takt med byens udbygning og fortætning. Der kan dermed både finansieres opkøb og anlæg fra kontoen. Midlerne på byudviklingskontoen kommer fra det årlige nettoprovenu, der sikres udover Grundsalg nuværende indtægtskrav i det omfang det realiseres. Udover nettoprovenuet fra tilføres kontoen de såkaldte generhvervelsesmidler fra salg af ældre kommunal jord. Endelig kommer der bidrag fra provenuer fra magistratsafdelingernes realisering af jord og ejendomme.

I forbindelse med Investeringsplanen 2024-2033 er der fra byudviklingskolen afsat midler til finansiering af grund til ny skole på Aarhus Ø og velfærdstilbud i lokalområder, samt grunde til initiativer hos magistratsafdelingerne.

Anlægsforskydninger B2023 - Grundsalg (XA-8919007122)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Ramme for boligudgifter (b01) (XA-8919007122-22010)			746		
Ramme for erhvervsudgifter (e01) (XA-8919007122-22020)			497		
AB Ramme boligudgifter (b01) (XA-8919007122-22030)				53.684	
AB Ramme boligudgifter (b01) Byggemodning (XA-8919007122-22031)				14.912	
AB Ramme erhvervsudgifter (e01) (XA-8919007122-22032)				14.912	
AB Ramme erhvervsudgifter (e01) Byggemodning (XA-8919007122-22033)				2.485	
Reservebeløb i alt	0	0	1.243	85.994	0

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

Midler, der ikke er brug for på det generelle byggemodningsområde, kan ikke overføres til senere år jf. styringspraksis på grundsalgsområdet, hvorfor overførslen til 2024 og 2025 vil blive placeret på en anlægsreserve til udmøntning ved regnskaberne for 2022 og 2023.

Salg af Skæring Planteskole (XA-8919010017)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Salg af Skæring Planteskole (XA-8919010017-17010)			-48.790		
Reservebeløb i alt	0	0	-48.790	0	0

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

I Budget 2018 blev det besluttet at igangsætte salg af arealerne på Skæring Parkvej 7, som huser en kommunal planteskole. Salget skønnedes på daværende tidspunkt netto at tilvejebringe 35 mio. kr. 2018-priser. Det er besluttet, at beløbet kan anvendes til øgede anlægsaktiviteter i de kommende år. Forligskredsen tager stilling til nettoindtægter over 35 mio. kr. i 2018-priser.

Skoletilbud Gellerup Toveshøj Bispehaven (XA-8919010419)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Jordkøb - 3 boldbaner (XA-8919010419-19020)	12.018				
Reserve til udgifter i efterfølgende år (XA-8919010419-19030)					-116.746
Skolestruktur Vestbyen - Opsamling (XA-8919010419-19050)					-95.745
Reservebeløb i alt	12.018	0	0	0	-212.491

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

Alle partier i Aarhus Byråd indgik den 22. maj 2019 en aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven. Aftalen indebærer blandt andet, at der skal bygges en ny skole i Gellerup, fusion af Tovshøjskolen og Ellekærskolen, og at Stensagerskolen flytter til Tovshøjskolen. Byrådet vedtog den 12. august 2019 en indstilling om denne aftale. Som følge af beslutningen er der afsat reserver til køb af skolegrund og nye boldbaner, salg af Ellekærskolen og tilhørende arealer samt en reserve til udgifter udover budgetperioden.

Reserve til Aftale om udsatte boligområder (XA-8919010519)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Aftale om udsatte boligområder - Indskudskapital (XA-8919010519-19020)	1.589				
Udsatte boligområder - Dagtilbud - flytning (XA-8919010519-19030)		7.329	7.329		
Udsatte boligområder - Salg af byggeretter (XA-8919010519-19040)		-26.690			
Reservebeløb i alt	1.589	-19.361	7.329		

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægsmfremskrivningsprocenter

I sommeren 2018 indgik 29 af 31 medlemmer af Aarhus Byråd en aftale om udsatte boligområder, som efterfølgende blev vedtaget i byrådet. Denne aftale indeholdt en række initiativer med konsekvenser for økonomien. En del af disse initiativer blev finansieret ved Budget 2019, mens hovedparten af udgifterne er blevet finansieret og udmøntet i Budget 2020.

På anlægsreserven er der afsat beløb af til flytning af dagtilbud og indskud i Landsbyggefonden. En del af disse udgifter forventes finansieret af salg af byggeretter.

Dokk1, Reserve til evt. dækningsafgift (XA-8919010719)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Dokk1, Reserve til evt. dækningsafgift (XA-8919010719-19010)			2.135		
Reservebeløb i alt	0	0	2.135	0	0

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægsmfremskrivningsprocenter

I forbindelse med indstillingen "Salg af ejerlejlighed i DOKK1" (vedtaget af byrådet 25. september 2019 på den lukkede dagsorden) blev der afsat 2 mio. kr. på en anlægsreserve under Borgmesterens Afdeling til evt. godtgørelse af udlejers udgift til dækningsafgift.

Res til Grundkøb, Sydhavnen og boliger (XA-8919010819)

1.000 kr. i 2022-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Res til Grundkøb, Sydhavnen og boliger (XA-8919010819-19010)		4.084	7.953		
Reservebeløb i alt	0	4.084	7.953	0	0

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægsmfremskrivningsprocenter

Byudviklingsplanerne for Sydhavnsområdet har høje ambitioner om at sikre en udvikling af området, der respekterer nuværende udsatte brugere og skaber plads til at funktionerne, som understøtter deres liv i området, i vid udstrækning bibeholdes.

Det vurderes ikke på det nuværende grundlag muligt at finansiere grundkøbet via byudviklingsøkonomien, hvorfor forligspartierne er enige om at reservere 8 mio. kr. til overdragelse af byggeretter til byggeriet. Beløbet frigives til byudviklingsøkonomien, hvis byrådet på et senere tidspunkt beslutter at anlægge det foreslåede projekt. Af hensyn til fremdriften i byudviklingen på Sydhavnen, skal der dog tages endeligt stilling til projektets gennemførelse senest ved næste anlægsmfremskrivning.

Tangkrogen - Betaling vedr. Udbud (XA-8919011021)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Tangkrogen - Betaling vedr. Udbud (XA-8919011021-21010)				-2.058	
Reservebeløb i alt	0	0	0	-2.058	0

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

I forbindelse med indstillingen om udvidelse af Marselisborg Lystbådehavn (jf. indstillingen "Deltagelse i moler og landopfyldninger", vedtaget i byrådet 1. september 2021), er der optaget en reserve vedrørende senere finansiering af udlæg fra kassen til Aarhus Kommunes udgifter ved deltagelse i udbud af moler og landopfyldninger sammen med Aarhus Vand.

Trafikcentral og ITS (XA-8919020019)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Trafikcentral og ITS (XA-8919020019-19010)		20.893			
Reservebeløb i alt	0	20.893	0	0	0

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

For at sikre en bedre udnyttelse af kapaciteten i infrastrukturen i Aarhus er der brug for at etablere en trafikcentral. Målet er at skabe en bedre fremkommelighed for trafikken generelt, og især med fokus på busfremkommelighed, trafikstyring ved akutte hændelser samt fri passage for udrykningskøretøjer. Investeringerne i teknologiske løsninger påbegyndes i budgetperioden. Beløbet afsættes som en reserve til brug for opgradering af signalanlæg, indkøb og opstilling af udstyr til trafikregistrering og trafikinformation med videre.

Fremkommelighed på Ringvejen (XA-8919020219)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Fremkommelighed på Ringvejen (XA-8919020219-19010)			3.072		
Reservebeløb i alt	0	0	3.072	0	0

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

Der er fremkommelighedsproblemer på Ringvejen i myldretiden, både for kollektiv trafik og biler, og der er afsat en reserve til analyse, skitseprojektering og VVM-undersøgelse i Budget 2020

Udvidelse af Torshøjvej (XA-8919020319)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Udvidelse af Torshøjvej (XA-8919020319-19010)			9.001		
Reservebeløb i alt	0	0	9.001	0	0

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

I forbindelse med etablering af Bering-Beder Vejen vil vejstrækningen mellem den nye Giber Ringvej og frem til Aarhus Syd Motorvejen blive så belastet, at det vil være nødvendigt med en udbygning af den eksisterende Torshøjvej fra 2 til 4 spor og udbygning af rampekrydsene. Der blev i Budget 2020 afsat en reserve til formålet.

Arresøvej - Entreprenørenheden (XA-8919027021)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Finansiering af gæld - Entreprenørenhed (XA-8919027021-21010)			-45.930		
Byudvikling - Arresøvej (XA-8919027021-21020)	-5.324	-29.111	-25.541	-39.372	
Entreprenørenhed - Res Merudgift prissti (XA-8919027021-21030)	3.069				
Reservebeløb i alt	-2.254	-29.111	-71.471	-39.372	0

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

Anlægsreserven vedrører indtægter fra jordsalg ved Arresøvej til finansiering af gæld hos entreprenørenheden, flytning af entreprenørenheden samt kommunal byggemodning ved Arresøvej (jf. indstillingerne "Byudvikling ved Arresøvej/Lystrupvej" samt "Entreprenørenhedens flytning fra Lystrupvej", vedtaget i byrådet d. 9. juni 2021)

Skoler - Investeringsplan 2024-2033 (XA-8919031020)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2023*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Skoleudbygningsprogram (XA-8919031020-30010)	1.441		-13.379	-17.496	-2.058
Skolekapacitet i Sydbyen (XA-8919031020-30020)				26.759	52.922
Skolekapacitet i nordøst (XA-8919031020-30030)			26.759	20.342	813
Ny skole på Aarhus Ø (XA-8919031020-30050)					-286.000
Udvidelse af Engdalsskolen (XA-8919031020-30051)					43.500
Udbygning af Risskov Skole (XA-8919031020-30052)					152.900
Grunderhvervelse - Engdal og Risskov (XA-8919031020-30053)					23.600
Faglokaler og pædagogiske arbejdspladser (XA-8919031020-30060)			25.730	25.730	20.584
Indeklima. Modernisering, toiletter mv. (XA-8919031020-30070)			-45.120	32.592	41.167
Produktionskøkkener (XA-8919031020-30080)			3.115	6.175	6.175
Specialskoler udbygning (XA-8919031020-30090)				5.146	5.146
Reservebeløb i alt	1.441	0	-2.896	99.248	58.749

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

Fra 2024 til 2033 er der i investeringsplanen, der er vedtaget i Budget 2021 afsat rådighedsbeløb til udbygning af skoler både i større og mindre skala og også til nye skoler. Herudover er der afsat rådighedsbeløb faglokaler, indeklima og produktionskøkkener mv.

I Budget 2023 blev det besluttet at sætte bygningen af en skole på Aarhus Ø i bero, og i stedet for at anvende de afsatte rådighedsbeløb til udvidelse af Engdalsskolen og Risskov skole.

Dagtilbud - Investeringsplan 2024-2033 (XA-8919032020)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Pladsbehov dagtilbud (XA-8919032020-30010)	2.186		1.863	54.606	93.228
Reservebeløb i alt	2.186	0	1.863	54.606	93.228

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

Der er i Budget 2021 i forbindelse med Investeringsplan 2024-33 afsat rådighedsbeløb på i alt ca. 685 mio. kr. til dagtilbudsområdet i 2021-priser. Der er løbende blevet udmøntet fra reserven til forskellige dagtilbud under Børn og Unge.

Ældreområdet - Investeringsplan 2024-2033 (XA-8919033020)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Plejeboliger (XA-8919033020-30010)					21.028
Reservebeløb i alt	0	0	0	0	21.028

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

På ældreområdet er der fra 2026 rådighedsbeløb på mellem 20-25 mio. kr. hen over årene 2026 til 2033 til bygning af flere plejeboliger i forbindelse med Investeringsplan 2024-33.

Socialområdet - Investeringsplan 2024-2033 (XA-8919034020)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Boliger Voksenhandicap (XA-8919034020-30010)			15.876	15.771	29.172
Boliger Udsatte voksne og socialpsykiatri (XA-8919034020-30020)			5.257	5.257	49.489
Boliger Børn og Unge (XA-8919034020-30030)					27.788
Lærings- og beskæftigelsestilbud (XA-8919034020-30040)					26.115
Reservebeløb i alt	0	0	21.133	21.028	132.565

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

På socialområdet er der i årene 2024-2026 i Investeringsplanen 2024-33 afsat i alt ca. 243 mio. kr. (2021-priser) til nye tilbud på det specialiserede socialområde, herunder områderne voksenhandicap, Socialpsykiatri og udsatte voksne samt Børn og unge under henholdsvis almenboligloven og serviceloven. Af de 243 mio. kr. er der afsat 76 mio. kr. til at etablere lærings- og beskæftigelsestilbud, der enten opføres i tilknytning til ovennævnte nye boliger eller eksisterende tilbud.

Kultur- og fritidsområdet - Investeringsplan 2024-2033 (XA-8919035020)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Idrætsanlæg og outdoorfaciliteter (XA-8919035020-30020)			13.379	14.409	27.788
Fritids- og foreningsfaciliteter (XA-8919035020-30030)			7.204	7.204	7.204
DOKK1 og lokalbiblioteker (XA-8919035020-30050)			4.509	5.146	5.146
Magasinplads (XA-8919035020-30070)			15.438		
Nature & Science Museum (XA-8919035020-30080)					52.239
Reservebeløb i alt	0	0	40.530	26.759	92.377

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

På kultur- og fritidsområdet er der årligt afsat rådighedsbeløb til udbygning af idrætsanlæg, fritidsfaciliteter samt inventar og IT-udstyr på bibliotekerne. Herudover er der afsat beløb til Magasinplads og Nature og Science Museum. I investeringsplanen er der ligeledes afsat 50 mio. i 2021-priser til nyt Nature & Science museum i 2026.

Klimaområdet - Investeringsplan 2024-2033 (XA-8919037020)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Klimapulje til byggeri 5 % (XA-8919037020-30010)			6.054	7.679	29.846
Klimastrategi/klimaplaner (XA-8919037020-30020)				30.875	30.875
Miljø og Biodiversitet (XA-8919037020-30030)					4.172
Klimatilpasning - Oversvømmelse (XA-8919037020-30040)			2.058	1.297	8.233
Klimatilpasning - Vejnettet (XA-8919037020-30044)			4.117	4.117	4.117
Reservebeløb i alt	0	0	12.229	43.969	77.244

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

På klimaområdet er der i Investeringsplanen i perioden 2024 til 2033 afsat rådighedsbeløb på 260 mio. kr., der kan prioriteres indenfor sporene Energi, Mobilitet og Transport, Byggeri og Anlæg, Industri og Landbrug, "Aarhus Omstiller" og "Klimavenlig Arbejdsplads". Til nedbringelse af CO₂ i anlægsprojekter afsættes der en klimapulje svarende til 5% af det samlede afsatte bygge- og anlægsbeløb i årene 2024 til 2033. Der er ligeledes afsat rådighedsbeløb til klimatilpasning/-sikring med et samlet beløb på 120 mio. kr. samt 100 mio. kr. i alt i investeringsplanens periode til initiativer, der kan sikre større biodiversitet, mere bynatur og flere træer i byen og forbedret adgang til rekreative områder, skov og strand.

Trafikal infrastruktur - Investeringsplan 2024-2033 (XA-8919039020)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Letbane - etape 2 (XA-8919038020-30010)			40.492	40.492	40.492
Udvidelse af Ringvejen - Kollektiv Trafik (XA-8919038020-30015)			15.438	15.438	15.438
Udvidelse af Ringvejen - Ramme til Veje (XA-8919038020-30016)			7.204	7.204	7.204
Udvidelse af Ringvejen - Øvrige råderum (XA-8919038020-30017)			7.204	7.204	7.204
Øvrig Kollektiv Trafik (XA-8919038020-30020)			10.267	20.584	20.584
Infrastruktur - Kongelunden (XA-8919038020-30026)			0	51.459	0
Ravnsbjergvej ramper og udvidelser (XA-8919038020-30030)			0	51.459	51.459
Banegårdspladsen (XA-8919038020-30035)			0	18.544	0
Mobilitetsplan Midtbyen (XA-8919038020-30040)			0	0	15.438
Kombinationsrejseanlæg (XA-8919038020-30045)			25.730	0	0
Trafikcentral (XA-8919038020-30050)			20.584	10.292	0
Infrastruktur - cykelpulje (XA-8919038020-30056)			20.400	20.400	0
Sikkert i skole (XA-8919038020-30060)			0	13.379	0
Reservebeløb i alt	0	0	147.318	256.455	157.819

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

Med hensyn til den trafikale infrastruktur er der i investeringsplanen 2024-2033 afsat rådighedsbeløb af til forskellige projekter, der kan fastholde og yderligere udbygge en god infrastruktur. Det gælder både ny infrastruktur til nye byområder samt udbygning og modernisering af den eksisterende infrastruktur. Den kollektive trafik prioriteres ved, at der er afsat beløb til en fortsat opsparring til Letbanens etape 2, BRT-spor på Ringvejen, busprioritering osv. Af andre projekter på trafikinfrastrukturområdet i Investeringsplanen kan nævnes Ramper og udvidelse af Ravnsbjergvej,

Banegårdspladsen, Mobilitetsplan for Midtbyen, Kombinationsrejseanlæg, Trafikcentral, Infrastruktur for cyklister og Sikkert i skole. I alt er der i Investeringsplanens 10-årige periode afsat rådighedsbeløb på i alt ca. 1,8 mia. kr. i 2021-priser til trafikale infrastruktur.

Velfærd i lokalområder - Investeringsplan 2024-2033 (XA-8919039020)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Velfærdstilbud i lokalområder (XA-8919039020-30010)			30.875	30.875	30.875
Udviklingsplan for Tilst og Langkær (XA-8919039020-30030)			48.459	50.430	
International skole (XA-8919039020-30040)			7.500		
Tilgængelighedspulje (XA-8919039020-30050)			1.518	4.117	4.117
Kongelunden (XA-8919039020-30060)			158.185		
Oplandspulje (XA-8919039020-30070)	-1.790		3.639	10.292	10.292
Reservebeløb i alt	-1.790	0	250.176	95.714	45.284

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

Til prioritering af velfærd i lokalområderne, såsom lokalcentre, biblioteker, medborgercentre, fritids- og ungdomsklubtilbud, sociale tilbud med mere er der afsat samlet 30 mio. kr. årligt i perioden 2024-2033. Der er afsat beløb til udviklingsplan for Tilst og Langkær i 2024-2025. En del af udviklingsplanen finansieres i de to år af en pulje til Udsatte boligområder, hvor der er afsat 6 mio. kr. årligt i den 10-årige periode. Der er ligeledes afsat rådighedsbeløb til øget tilgængelighed på 4 mio. kr. årligt. Denne pulje udmøntes af Teknik og Miljø efter aftale med Borgmesterens Afdeling og høring i Handicaprådet. Der er afsat et årligt beløb på 10 mio. kr. til en Oplandspulje til udvikling af lokalområderne udenfor Ringvejen. Puljen skal understøtte og udvikle fysiske mødesteder, byrum, mindre veje og sti-projekter mv, der fremmer sammenhængskraft, fællesskab og et rigt lokalt kulturliv.

Af enkeltprojekter på området kan nævnes Kongelunden, hvor der i 2024 blev afsat 200 mio. kr. i 2021-priser, samt lån til Aarhus International School.

Der er løbende blevet udmøntet fra de afsatte reserver.

Natur- og skovfond - Vilde Aarhus (XA-8919040021)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Skov- og naturfond - Vilde Aarhus (XA-8919040021-40010)			15.045	20.165	
Reservebeløb i alt	0	0	15.045	20.165	0

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

Der er i budgetforliget for Budget 2022 oprettet en Skov- og Naturfond på i alt 75 mio. kr. bl.a. finansieret af midler afsat i Investeringsplanen 2024-2033. I 2024 og 2025 er der afsat 20 mio. kr. hvert år på anlægsreserven.

Plejhjem til socialt udsatte (MSB/MSO) (XA-8919041021)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Plejhjem til socialt udsatte (MSB/MSO) (XA-8919041021-21010)			4.794		
Reservebeløb i alt	0	0	4.794	0	0

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

Der er i 2024 afsat 4,8 mio. kr. til anlæg og arealerhvervelse til plejehjem med 10 pladser for udsatte borgere.

AARHUS Tech - 10 klasse center (XA-8919042022)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
AARHUS Tech - 10 klasse center (XA-8919042022-22010)		2.200			
Reservebeløb i alt	0	2.200	0	0	0

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

I forbindelse med implementeringen af beslutningen om at etablere et 10. klassecenter på AARHUS TECH (jf. budgetforlig for 2022) er der behov for at tilpasse lokalerne på AARHUS TECH til et passende læringsmiljø for 10. klasseelever. Dette kræver en samlet anlægsfinansiering på 3,3 mio. kr. i 2023. Det er aftalt mellem AARHUS TECH og Aarhus Kommune, at AARHUS TECH bidrager med 1/3 af finansieringen. Det resterende beløb på 2,2 mio. kr. i 2023 finansieres af Aarhus Kommune og er indarbejdet i budget 2023.

Cykelstier og tryghed i trafikken (XA-8919043022)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Cykelstier og tryghed i trafikken (XA-8919043022-22010)				20.000	
Reservebeløb i alt	0	0	0	20.000	0

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

I budget 2023 er der afsat en reserve på 20 mio. kr. i 2025 til initiativer, der styrker trafikikkerheden i Aarhus for både den kørende trafik og de bløde trafikanter.

Idrætsfaciliteter på Aarhus Ø (XA-8919044022)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Idrætsfaciliteter på Aarhus Ø inkl. grund (XA-8919044022-22010)					25.000
Reservebeløb i alt	0	0	0	0	25.000

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

I budget 2023 er der afsat 25 mio. kr. til etablering af idrætsfaciliteter på Aarhus Ø.

Velfærdsteknologi (XA-8919045022)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Velfærdsteknologi (XA-8919045022-22010)		10.000			
Reservebeløb i alt	0	10.000	0	0	0

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

Til etablering af et Velfærdsteknologiens Hus i området omkring Aarhus Universitetshospital i Skejby er der afsat en reserve på 10 mio. kr. i 2023.

Sundhedstårn (XA-8919046022)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Sundhedstårn (XA-8919046022-22010)			5.000		
Reservebeløb i alt	0	0	5.000	0	0

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

Der er afsat 5 mio. kr. til etablering af DGI's sundhedstårn.

Idræts- og kulturfaciliteter på THG (XA-8919047022)

1.000 kr. i 2023-priser	B 2022*	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Idræts- og kulturfaciliteter på THG (XA-8919047022-22010)		20.000			
Reservebeløb i alt	0	20.000	0	0	0

*) Budget 2022 er fremskrevet til 2023-priser med KL's anlægfremskrivningsprocenter

For at udnytte muligheden for at anvende eksisterende bygninger på det tidligere Amtssygehus til at styrke mangfoldighed, bevægelse og byliv på området, er der afsat 20 mio. kr. til at frikøbe Vaskeri- og Værkstedbygningen samt kapellet og indrette et idræts- og bevægelsesjhus samt en kulturfacilitet.